

Kate Mosse

De nacht van de vogels

2016

Uitgeverij XL

Zoetermeer

Hoofdstuk 1

Blackthorn House

Het moeras van Fishbourne

woensdag 1 mei

Connie keek naar het scalpel in haar hand. Het lemmet dun als zilverfolie, een ivoren heft. Voor het ongeofende oog leek het een priem. In andere huishoudens zou het per abuis worden aangezien voor een schilmesje voor groente of fruit.

Niet voor vlees.

Connie nam de dode kauw in haar handen en voelde nog de herinnering aan warmte en leven in de dode spieren, pezen en aders, in de zware neerhangende nek. *Corvus monedula*. Zwarte, glanzende vogels, met een asgrijze nek en kruin.

Lichte ogen. Bijna wit.

Haar spullen stonden klaar. Een aardewerken kom met een mengsel van water en arsenicumzeep. Wat reepjes katoen, en op de vloer bij haar voeten een emmer. Krantenpapier. Tangetje, scalpel en vijl.

Voorzichtig legde Connie de vogel neer op de krant. Met haar vingers duwde ze de roetzwarte veren uiteen en ze plaatste het mes tegen de bovenkant van het borstbeen. Toen zocht ze, met het gevoel van verwachting dat ze altijd had op het moment dat ze de incisie

maakte, met de punt van het mes naar de beste plek om te snijden.

De kauw lag daar roerloos, zijn lot acceptierend. Ze ademde in en blies de lucht langzaam uit. Een soort ritueel.

De eerste keer dat Connie mee mocht naar haar vaders werkplaats, was ze misselijk geworden van de stank – van vlees, onverteerd voedsel en rottend aas.

Bloed, huid, botten.

In die begintijd had ze altijd een zakdoek voor haar neus en mond gebonden. De geuren van dit beroep – alcohol, de stoffige geur van vlastouw, lijnzaadolie, de verf voor klauwen en pootjes, snavels en houten voet – waren sterk; te sterk voor de gevoelige neus van een kind. In de loop der jaren was Connie er echter aan gewend geraakt en nu merkte ze het nauwelijks nog op. Bovendien vond ze dat het accepteren van de geuren van dingen integraal onderdeel was van het proces. Ze keek op naar de hoge ramen langs de hele lengte van de werkplaats, die vandaag schuin openstonden om frisse lucht binnen te laten. De hemel was aangenaam blauw na de regen van de afgelopen weken. Ze vroeg zich af of ze haar vader kon overhalen om beneden te komen voor de lunch. Misschien voor een kop bouillon?

Sinds de gebeurtenissen op het kerkhof van een week geleden was Gifford nauwelijks zijn kamer uit geweest.

Ze hoorde hem tot diep in de nacht heen en weer lopen en in zichzelf praten. Het was niet goed voor hem om zich zo op te sluiten. Gisteravond was ze hem tegengekomen op de overloop, halverwege de trap, waar hij uitkeek over de invallende duisternis boven het moeras. Zijn adem liet het glas beslaan.

Connie was gewend aan zijn verloederde toestand in de dagen na een periode van overmatig drinken. Toch was ze geschrokken van het lichamelijke verval. Bloeddoorlopen ogen, zijn gezicht ingevallen, een stoppelbaard van zes dagen op zijn kin. Toen ze vroeg of ze iets voor hem kon doen, staarde hij haar aan zonder dat hij zich leek te herinneren wie ze was.

Ze hield van haar vader, en ondanks zijn tekortkomingen konden ze het best aardig met elkaar vinden. Taxi-dermie werd niet gezien als een vak dat geschikt was voor vrouwen, maar Gifford was – in het geheim – tegen de tradities in gegaan en had al zijn kennis en vaardigheden op haar overgedragen. Niet alleen het snijden opvulwerk, de fijne kneepjes, maar ook zijn liefde en passie voor het vak. De overtuiging dat in de dood schoonheid kon worden gevonden. De overtuiging dat door te behouden de belofte van een nieuw soort leven werd gedaan. Onsterfelijk, perfect, magnifiek, tegenover deze veranderende, in verval rakende wereld.

Connie kon zich niet precies herinneren wanneer ze van passieve toeschouwer in Giffords leerling was ver-

anderd, alleen dat het noodzakelijk was gebleken. De handen van haar vader waren niet langer vast genoeg. Zijn blik niet langer scherp. Niemand had in de gaten dat het Connie was die de weinige opdrachten uitvoerde die ze nog kregen. De zaken zouden sowieso minder zijn geworden. De smaak van de mensen was veranderd en de opgezette zoogdieren en vogels die ooit elke salon hadden opgeluisterd, waren in de nieuwe eeuw uit de mode geraakt.

Toch wist Connie dat ze zelfs als ze nooit meer een stuk verkochten, altijd zou doorgaan met het werk waarvan ze hield. Ze koesterde de herinnering aan elke vogel die door haar handen was gegaan. Elk dier had zijn sporen in haar nagelaten, net zoals zij haar stempel op het dier had gezet.

Door de open ramen hoorde Connie de kauwen tegen elkaar kwetteren in de nieuwe kolonie in de populieren aan de rand van de tuin. Eerder in het voorjaar hadden ze zich tussen de schoorstenen van Blackthorn House gevestigd. In maart was er een nest omlaag gekomen in de salon – een warboel van twijgjes, haar en boombast die de koude asresten van het vuur in een grote wolk over het meubilair had verspreid. Het treurigst waren de drie gespikkelde, al halfopen blauw-groene eieren en het ene kuikentje, verstrikt in de rommel, zijn snaveltje nog open. Het radeloze geroep van de moeder had dagenlang door het huis gespookt.

Connie keek naar de vogel op de werktafel voor haar. Anders dan zijn levende metgezellen zou deze kauw nooit ouder worden. Dankzij haar zorg en vaardigheden zou hij bewaard blijven in één schitterend moment in de tijd. Eeuwig, voor altijd klaar voor de vlucht, alsof het dier elk ogenblik weer tot leven kon komen en de hemel tegemoet vliegen.

Connie verdrong alle andere gedachten, bracht haar scalpel in gereedheid en sneed.

Eerst slechts een voorzichtig schuiven, niet meer. Toen sneed het uiteinde van het lemmet door de huid, en de punt drong naar binnen. Het vlees leek te zuchten toen het zich ontvouwde, alsof de vogel opgelucht was dat de tijd van wachten voorbij was. De reis vanuit de dood terug naar het leven was begonnen. Lekkende vloeistof en de kenmerkende koperachtige geur van vlees. De veren droegen de geur van stof en oude kleren in zich, als een lang niet geluchte salon.

De troebele ogen van de vogel staarden haar aan. Wanneer Connie straks klaar was, zouden ze weer ivorwit zijn. Glas, geen glasvocht, even helderglanzend als toen de vogel nog leefde. Het was moeilijk om passende ogen voor een kauw te vinden. Bleekblauw wanneer ze jong waren, als de ogen van een gaai, en daarna verschietend van donker naar licht.

Connie liet haar schouders zakken en ontspande haar

spieren. Toen begon ze met haar vingers de huid van het vlees af te halen. Snijden, opzij trekken, weer snijden. Het diepe rood van de borst, de kleur van kweeperengelei, en de zilveren glans van de vleugels. Ze paste goed op dat darmen, longen, nieren en hart intact bleven in het buikvlies, zodat ze het lichaam later kon gebruiken als leidraad om de vogel te modelleren.

Ze werkte langzaam, methodisch, en veegde tussen door de kleine stukjes weefsel, veren, bloed en kraakbeen van de punt van het mes op de krant. Haast, of het allerkleinste foutje, kon het verschil maken tussen een geslaagde en een mogelijk geruïneerde klus.

Connie trok twee dagen uit voor een aaseter – een kauw, zoals deze, of een ekster, roek of kraai. Zodra je eenmaal begonnen was, was het belangrijk om snel te werken, voordat de natuurlijke rottingsprocessen konden inzetten. Als je niet al het vet van de botten schraapte, liep je de kans dat maden de vogel van binnenuit opvrat. De eerste dag was nodig om de vogel te villen, te wassen en te prepareren, de tweede om hem op te vullen en te modelleren.

Elke taak werd links en rechts gespiegeld, en elke keer hield ze precies dezelfde volgorde aan. Beide zijden van het borstbeen, de linkervleugel en vervolgens de rechter, het linkerpootje en het rechter. Het was een dans, met passen die ze door vallen en opstaan had geleerd en geperfectioneerd.

Connie pakte het tangetje van de haak en zag dat ze meer ijzerdraad moest bestellen om de vogel op te kunnen zetten. Ze begon de botjes van de poten los te maken. Naar voren en naar achteren draaien, schrapen met de zijkant van het scalpel terwijl het vlees loskwam, tot ten slotte het kniegewricht knapte.

Ze kenden elkaar intussen, Connie en deze vogel.

Toen ze klaar was, deponeerde ze alles wat ze niet nodig had – weefsel, losse veren, vochtige krantensnippers – in de emmer aan haar voeten. Vervolgens draaide ze de vogel om zodat ze aan de slag kon met de ruggengraat.

De zon klom hoger aan de hemel.

Toen Connies spieren uiteindelijk zo verkrampt raakten dat ze niet meer verder kon, vouwde ze de vleugels en de kop van de vogel naar binnen om de huid voor uitdrogen te behoeden en rekte toen haar armen. Ze rolde met haar nek en haar schouders, strekte haar vingers, tevreden met het werk van die ochtend. Toen liep ze door de zijdeur de tuin in en ging op de rieten stoel op het terras zitten.

Vanaf het dak van het ijshuis bleef de kolonie kauwen maar kwetteren en roepen. Een requiem voor hun gevallen kameraad.

Hoofdstuk 2

*North Street
Chichester*

Harry Woolston deed een stap naar achteren en keek naar het half afgemaakte schilderij.

Alles was technisch correct – de kleur, de lijn van de neus, het vleugje ontevredenheid in de lijntjes rond de mond –, maar toch was er geen sprake van gelijkenis. In het gezicht zat simpel gezegd geen leven.

Hij veegde met een doek de olieverf van zijn kwast en bekeek het portret vanuit een andere hoek. Het probleem was dat zijn model plat op het canvas stond, alsof hij haar naar een foto had geschetst in plaats van naar de levende, ademende vrouw zelf. Ze hadden tot laat op de grijze, natte avond doorgewerkt, waarna Harry haar naar huis had gestuurd en alleen was doorgegaan, tot hij uiteindelijk voor een slaapmutsje naar de Rifleman was vertrokken.

Hij had het schilderij verprutst. Of eigenlijk was het nooit goed geweest.

Harry legde zijn palet neer. Meestal wekten de geuren van lijnzaadolie en verfeen gevoel van verwachting in hem op. Vandaag kwelden ze hem. De verleiding was groot om te denken dat het de schuld van de geportretteerde was – dat hij iemand had moeten vinden

met meer belofte, een uitgesprokener gezicht, een unieke expressie – maar hoewel hij het op zijn model probeerde af te schuiven, wist hij dat het zijn fout was. Hij was er niet in geslaagd om de essentie van de levende vrouw te treffen, om haar schaduwen, lijnen en welvingen te vangen en voor het nageslacht te bewaren. In plaats daarvan had hij een lijst kenmerken geproduceerd: zo'n neus, haar van die en die kleur, ogen met deze tint en geen andere.

Allemaal waar. En toch volkomen verkeerd.

Harry zette zijn kwasten in de pot terpentijn om ze te laten weken en veegde zijn handen schoon. Hij trok zijn blauwe werkschort uit, gooide het over de rugleuning van de fauteuil en trok zijn vest weer aan. Na een blik op het staande klokje realiseerde hij zich dat hij aan de late kant was. Hij dronk het bodempje koud geworden koffie op, drukte zijn sigaret uit en ontdekte toen tot zijn ergernis een veeg verf op zijn rechterschoen. Hij pakte een doekje.

‘Verdorie,’ zei hij toen hij er slechts in slaagde om het vermiljoenrood over de veters uit te smeren. Voor nu zou hij het zo moeten laten. ‘Lewis?’ riep hij terwijl hij de gang in liep.

De butler kwam uit het achtergedeelte van het huis aanlopen. ‘Ja, meneer.’

‘Is mijn vader thuis?’

‘Nee, hij is er niet.’ Lewis was even stil. ‘Verwachtte u